

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obdo/29/2021
Identifikačné číslo spisu: 1510220438
Dátum vydania rozhodnutia: 23.02.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Andrea Sedlačková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1510220438.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom Bajkalská 19B, 826 56 Bratislava, IČO: 36 062 235, zastúpeného Remedium Legal, s.r.o., advokátskou kanceláriou, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: 1/ Ewals Cargo care, spol. s r.o., so sídlom Karadžičova 12, 821 08 Bratislava, IČO: 35 750 472, 2/ Ewals Cargo Care Shared Services Centre s.r.o., so sídlom Holubyho 12, 040 12 Košice, IČO: 36 581 461, žalovaní 1/ a 2/ zastúpení AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., so sídlom Kmeťova 26, 040 01 Košice, IČO: 47 237 406, o zaplatenie 9 417,76 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 21Cb/9/2011, o dovolaní žalovaného 1/ a žalovaného 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. novembra 2020, č. k. 4Cob/141/2019-527, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e :

- rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. novembra 2020, č. k. 4Cob/141/2019-527 v časti výroku I., v ktorej súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava V zo dňa 24. januára 2019, č. k. 21Cb/9/2011-397 o nepriznaní náhrady trov konania (II. výrok), a v súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov odvolacieho konania (výrok II. rozsudku odvolacieho súdu); a
- rozsudok Okresného súdu Bratislava V zo dňa 24. januára 2019, č. k. 21Cb/9/2011-397 vo výroku II. a vec v rozsahu zrušenia v r a c i a Okresnému súdu Bratislava V na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 24. januára 2019, č. k. 21Cb/9/2011-397 vo výroku I. žalobu zamietol a vo výroku II. žalovanému 1/ a žalovanému 2/ voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal.

1.1. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal proti právnenému predchodcovi žalovaného 1/ Mobility Centre Slovenská republika Rental, s.r.o. zaplatenia istiny vo výške 9 417,76 eur spolu s príslušenstvom z titulu náhrady poistného plnenia v zmysle zodpovednosti žalovaného 1/ za škodu podľa § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. Podaním zo dňa 9. mája 2011 žalobca požiadal o pripustenie žalovaného 2/ do konania. Žalovaný 1/ bol držiteľom motorového vozidla VOLVO, EČV: R. a žalovaný 2/ bol zamestnávateľom vodiča tohto motorového vozidla, ktorého prevádzkou bola dňa 26. septembra 2008 spôsobená dopravná nehoda, v dôsledku ktorej došlo ku škode na motorovom vozidle

zn. Hyundai, EČV: BW 984 EA, ktorého držiteľom v čase nehody bol Vittorio Constantino (poškodený 1) a na motorovom vozidle zn. Mercedes - Benz, EČV: R., ktorého držiteľom v čase nehody bol G. A. (poškodený 2). Súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že žalovaný 1/ ako podnikateľ bol držiteľom nákladného motorového vozidla zn. VOLVO s EČV: R.. Žalovaný 2/ ako podnikateľ mal uzavretú pracovnú zmluvu s vodičom motorového vozidla žalovaného 1/ D. F.. Tieto skutočnosti žalovaní nepopierali. Zamestnanec žalovaného 2/ počas jazdy na vozidle žalovaného 1/ bol účastníkom dopravnej nehody, ktorá sa stala v Taliansku počas plnenia jeho pracovných povinností pre žalovaného 2/ na vozidle žalovaného 1/, teda na území cudzieho štátu. Pri tejto dopravnej nehode vznikla škoda na vozidlách dvoch občanov F., ako i na vozidle žalovaného 1/. Súd prvej inštancie mal za to, že talianska polícia prípad vyšetrila a ustálila, že dopravnú nehodu spôsobil vodič D. F.. Keďže na motorové vozidlo žalovaného 1/ v čase nehody nebolo uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu, plnenie poškodeným poskytla talianska kancelária poisťovateľov UFFICIO CENTRALE ITALIANO (ďalej len „talianska kancelária poisťovateľov“) vo výške 9 194,60 eur, ktorá si dňa 11. mája 2009 z titulu regresnej náhrady poskytnuté poistné plnenie uplatnila voči žalobcovi. Žalobca škodu talianskej kancelárii poisťovateľov nahradil v plnej výške 10 796,95 eur, čo preukázal výpisom zo svojho účtu v banke zo dňa 18. mája 2009.

1.2. Okresný súd Bratislava V rozsudkom zo dňa 25. júna 2015, č. k. 21Cb/9/2011-183 uložil žalovanému 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 9 417,76 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 21. júna 2009 do zaplatenia a nahradiť trovy súdneho poplatku vo výške 565,- eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 2 065,48 eur, pričom plnením jedného zo žalovaných, v rozsahu plnenia, zaniká povinnosť druhého zo žalovaných. Na základe odvolania podaného žalovaným 1/ a žalovaným 2/, Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 20. októbra 2016 pod č. k. 4Cob/237/2015-236 rozsudok Okresného súdu Bratislava V zo dňa 25. júna 2015 pod č. k. 21Cb/9/2011-183 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolací súd uviedol, že aby bol žalobca v konaní úspešný, musí preukázať vznik škody a výšku požadovanej sumy, na ktorú by mal v dôsledku „regresu“ nárok zo strany žalovaných. Vo vzťahu k tvrdeniu odvolateľov, že žalovaný 2/ nie je osobou, ktorá zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a nezodpovedá ako osoba bez poistenia zodpovednosti, odvolací súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. júna 2015 pod sp. zn. 4Cdo/190/2014, podľa záverov ktorého je potrebné § 24 ods. 7 veta prvá v spojení s § 24 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z. z. vykladať tak, že kancelária má právo postihu proti každému, kto za škodu zodpovedá a za koho plnila, a teda aj proti osobe, ktorá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zodpovedá na základe zavinenia, t. j. aj proti vodičovi. Záverom uviedol, že úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne posúdiť vznik nároku žalobcu na náhradu škody v zmysle vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu a ak dospeje k záveru, že žalobcovi náhrada škody patrí, jej základ a výšku riadne odôvodniť.

1.3. V zmysle zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu bolo doplnené dokazovanie a po opätovnom vyhodnotení jednotlivých dôkazov dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobe nie je možné vyhovieť. Konštatoval, že žalobca náležitým a preukázateľným spôsobom nepreukázal skutočnú škodu spôsobenú pri dopravnej nehode, a s prihliadnutím na rozpory ohľadne jej zavinenia v zmysle popisu nehody svedkom F. a poškodeným, ktoré sa v ďalšom konaní nepodarilo odstrániť, dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

1.4. Vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania dal okresný súd do pozornosti rozsudok Okresného súdu Poprad zo dňa 4. februára 2014, sp. zn. 17C/55/2009, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 28. apríla 2015, sp. zn. 19Co/93/2017 (správne malo byť uvedené sp. zn. 19Co/93/2014 - pozn. dovolacieho súdu), kde súdy rozhodovali v obdobnej, takmer totožnej veci nároku žalobcu voči žalovanému, ktorý nebol v čase nehody riadne a platne poistený a z obsahu ktorého vychádzal i odvolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení. Stotožnil sa s právnym záverom uvedeným v rozhodnutí Okresného súdu Poprad, s ktorým sa stotožnil aj odvolací súd Prešov keď uviedol, že žalovaný v čase dopravnej nehody nemal splnenú zákonnú povinnosť, t. j. uzatvorenú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa zákona č. 381/2001 Z. z., teda sám žalovaný zaviniel, že prípadné škody spôsobené jeho motorovým vozidlom nie sú kryté povinným zmluvným poistením. Keďže sám opomenul túto zákonnú povinnosť, táto okolnosť je spôsobilá byť vyhodnotená ako dôvod hodný osobitného zreteľa, podľa ktorého je možné aplikovať § 257 C. s. p.

1.5. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že nie je možné ospravedlniť nebanalnosť žalovaného 1/ nemať

uzavretú poisťnú zmluvu zo zákona a prenechať užívanie takého vozidla dokonca tretej osobe, teda žalovanému 2/. Súd danú okolnosť vyhodnotil ako dôvod hodný osobitného zreteľa, a preto v konaní úspešnému žalovanému 1/ a žalovanému 2/ náhradu trov konania voči neúspešnému žalobcovi nepriznal.

2. O odvolaní žalobcu voči výroku I. rozsudku okresného súdu a o odvolaní žalovaného 1/ a žalovaného 2/ voči výroku II. rozsudku okresného súdu rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), ktorý rozsudkom zo dňa 26. novembra 2020, č. k. 4Cob/141/2019-527 vo výroku I. rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“), keď sa s jeho odôvodnením v plnom rozsahu stotožnil. Vo výroku II. odvolací súd žiadnej zo strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2.1. V bodoch 35 až 39 odôvodnenia rozhodnutia sa odvolací súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu a dospel k záveru, že nebol naplnený ani jeden zo žalobcom namietaných odvolacích dôvodov, konajúci súd dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil a napadnuté rozhodnutie je v časti I. výroku, ktorým súd žalobu zamietol, vecne správne.

2.2. Odvolací súd k aplikácii ustanovenia § 257 C. s. p. v bode 44 odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie presvedčivo vysvetlil aké dôvody a okolnosti prípadu ho viedli k tomu, že v konaní úspešnému žalovanému 1/ a žalovanému 2/ nepriznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania, nakoľko mal za to, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa tak, ako má na mysli ustanovenie § 257 C. s. p. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie zastáva názor, že v danom prípade existujú výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré odôvodňujú aplikáciu ustanovenia § 257 C. s. p. Zdôraznil, že žalovaný 1/ v čase dopravnej nehody nemal splnenú zákonnú povinnosť, t. j. nemal uzatvorenú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa zákona č. 381/2001 Z. z. S poukazom na uvedené odvolací súd považuje za správny právny názor súdu prvej inštancie, že nie je možné ospravedlniť neobstaranie poisťovacieho zmluvného vzťahu žalovaného 1/ nepochybne uzatvorenú poisťovnú zmluvu zo zákona a prenechať užívanie takého vozidla dokonca tretej osobe, teda žalovanému 2/. Aplikácia ustanovenia § 257 C. s. p. sa podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade javí ako spravodlivá, kedy slúži na odstránenie neprímeranej tvrdosti. Nestotožnil sa s názorom žalovaného 1/ a žalovaného 2/, že v prípade rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 4. februára 2014 pod sp. zn. 17C/55/2009, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 28. apríla 2015 pod sp. zn. 19Co/93/2014 išlo o skutkovo a právne odlišné rozhodnutie od prejednávanej veci, nakoľko v oboch prípadoch dôvodom, pre ktorý súdy rozhodli o trovách konania podľa ustanovenia § 257 C. s. p. bola skutočnosť, že žalovaný nemal splnenú zákonnú povinnosť - uzatvorenú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení, a práve táto okolnosť je spôsobilá byť vyhodnotená ako dôvod hodný osobitného zreteľa. Nepreukázané zavinenie vzniku škody, ktoré namietal žalovaný 1/ a žalovaný 2/, nie je pre účely aplikácie ustanovenia § 257 C. s. p. v tomto prípade významné. Neobstála ani námietka, že si plnili všetky svoje zákonné a zmluvné povinnosti a poukazovali sumu predpísaného poisťného prostredníctvom poisťovacieho makléra - obchodnej spoločnosti Oskar Schunck s.r.o., a preto nemôžu byť trestaní nepriznaním náhrady trov konania.

2.3. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru o nedôvodnosti odvolania podaného žalovaným 1/ a žalovaným 2/ voči II. výroku rozhodnutia, preto rozsudok okresného súdu i v časti II. výroku v zmysle § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil ako vecne správny.

3. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 a 2 C. s. p. tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania dôvodiac, že žalobca bol neúspešný v odvolaní, ktorým napadol I. výrok rozsudku súdu prvej inštancie a žalovaní boli neúspešní vo vzťahu k odvolaniu podanému voči výroku II. rozsudku súdu prvej inštancie, a teda ich úspech, resp. neúspech je vyrovnaný.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie podali žalovaný 1/ a žalovaný 2/ (ďalej aj ako „žalovaní“ alebo „dovolatelia“) dňa 28. apríla 2021 dovolanie, ktorým sa domáhali, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Z obsahu dovolania a celej dovolacej argumentácie je zrejmé, že dovolatelia podali dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu v spojení s

rozsudkom súdu prvej inštancie vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania. Prípustnosť dovolania vyvodzovali z ustanovenia § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku.

4.1. Namietanú vadu zmätočnosti videli dovolatelia v:

- odôvodnenie rozhodnutí súdov v časti nároku na náhradu trov konania je vnútorne rozporné, prieči sa pravidlám logického uvažovania a ako celok je nepresvedčivé;
- súdy sa nedostatočne vysporiadali so skutočnosťou, na základe ktorej nepriznali nárok na náhradu trov konania, a síce vzťahom medzi nepreukázaným zavinením a porušením povinnosti v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z.;
- absentuje odôvodnenie aplikácie ustanovenia § 257 C. s. p. generálne na žalovaných, t. j. aj vo vzťahu k žalovanému 2/;
- konajúce súdy pred aplikáciou ustanovenia § 257 C. s. p. nevytvorili procesný priestor žalovaným na vyjadrenie sa, čím im bolo upreté právo využiť akýkoľvek prostriedok procesnej obrany.

5. Žalobca vo vyjadrení z 18. augusta 2021 navrhol dovolanie žalovaných odmietnuť, resp. zamietnuť.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podali včas žalovaní zastúpení advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

7. Podľa § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

8. Podľa § 420 písm. f/ C. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Citované ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p. zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

10. V preskúmanej veci došlo podľa názoru dovolacieho súdu postupom odvolacieho súdu k naplneniu vady vyplývajúcej z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. Táto vada spočíva v rozpornom a v niektorých častiach až nezrozumiteľnom odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu v podstatných otázkach, od ktorých záviselo správne rozhodnutie v časti nároku na náhradu trov konania. V dôsledku toho je rozsudok odvolacieho súdu nespresvedčivý a táto skutočnosť je sama osebe dôvodom na jeho zrušenie v napadnutej časti a vrátenie veci na ďalšie konanie. Rozhodnutie je nepreskúmateľné vtedy, keď jeho písomné vyhotovenie neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu (porovnaj závery vyplývajúce zo stanoviska Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. decembra 2015, publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 1/2016 pod č. 2). Za nedostatok zásadného vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu treba považovať predovšetkým úplnú absenciu dôvodov vysvetľujúcich právny záver súdu v otázke, od riešenia ktorej bola závislá opodstatnenosť uplatneného nároku, ako aj vnútornú rozpornosť odôvodnenia rozhodnutia, priečiacu sa pravidlám logického uvažovania.

11. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatuje, že zavinenie žalovaných na vzniku

škody nebolo preukázané a súčasne, že žalovaný 1/ sám zaviniť, že prípadné škody spôsobené jeho motorovým vozidlom nie sú kryté povinným zmluvným poistením, čo odôvodňuje aplikáciu § 257 C. s. p., pričom poukázal v tejto súvislosti na závery Okresného súdu Poprad vyjadrené v rozsudku zo 4. februára 2014, sp. zn. 17C/55/2009 potvrdené v rozsudku Krajského súdu v Prešove z 28. apríla 2015, sp. zn. 19Co/93/2014. Dovolací súd konštatuje, že konajúce súdy sa stotožnili s rozhodnutiami súdov vychádzajúcich z odlišných skutkových a právnych okolností ako boli v prejednávanej veci. Na základe vyššie uvedeného (bod 1.4.) vyplýva, že v prejednávanej veci žalobca zodpovednosť žalovaného 1/ a žalovaného 2/ za škodu nepreukázal, avšak v prípade rozhodnutí, s ktorými závermi sa stotožnili konajúce súdy, zavinenie škody žalovaným 2/ ako vodičom motorového vozidla preukázané bolo a keďže žalobca vzal žalobu voči žalovanému 2/ späť, súd sa zaoberal zodpovednosťou za spôsobenú škodu iba voči žalovanému 1/ ako prevádzkovateľovi motorového vozidla.

12. K námietke žalovaných o nedostatočnom vysporiadaní sa so skutočnosťou, na základe ktorej súd nepriznal nárok na náhradu trov konania, a síce vzťahom medzi nedokázaným zavinením a porušením povinnosti v zmysle zákona o PZP, najvyšší súd uvádza, že odvolací súd v bode 44. odôvodnenia rozsudku len zopakoval právny názor súdu prvej inštancie (na základe ktorého súd žalovaným nepriznal nárok na náhradu trov konania), s ktorým sa stotožnil, avšak k námietke nepreukázania zavinenia vzniku škody len uviedol, že to nie je pre účely aplikácie ustanovenia § 257 C. s. p. v tomto prípade významné. Takéto odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu - podľa názoru dovolacieho súdu - je nedostatočné, arbitrárne a nepreskúmateľné, keďže odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal s podstatnou odvolacou námietkou, ktorú žalovaní uviedli v odvolaní. Odvolací súd preto zásadným spôsobom porušil kogentné ustanovenie § 387 ods. 3 C. s. p., v dôsledku čoho došlo k porušeniu práva žalovaných na riadne odôvodnenie rozsudku, a teda aj k porušeniu jeho základného práva na spravodlivý proces, vyplývajúceho z článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj práva podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, čo v posudzovanom prípade zakladá vadu zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. a odôvodňuje aplikáciu výnimky v zmysle druhej vety stanoviska R 2/2016.

12.1. Rovnakou vadou zmätočnosti trpí aj rozsudok súdu prvej inštancie, nakoľko sa nevysporiadal so skutočnosťami, ktoré boli podstatné pre rozhodnutie vo veci, keď sa náležitým spôsobom nevysporiadal s námietkou nepreukázania vzniku škody v súvislosti s aplikáciou ustanovenia § 257 C. s. p. (viď bod 12).

13. Vo vzťahu k námietke žalovaných, že odvolací súd v napadnutom rozhodnutí neodôvodnil z akého dôvodu nepriznal nárok na náhradu trov ani žalovanému 2/, najvyšší súd konštatuje dôvodnosť vznesenej námietky, nakoľko z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva právne posúdenie tejto otázky, ktorá je v predmetnej veci rozhodujúca.

13.1. Keďže sa konajúce súdy náležitým spôsobom nevysporiadali so skutočnosťou, ktorá bola podstatná pre rozhodnutie vo veci, keď neodôvodnili svoj záver o nepriznaní náhrady trov konania vo vzťahu k žalovanému 2/, odôvodnenie rozhodnutí okresného súdu, ako aj krajského súdu treba považovať v okolnostiach rozhodovaného sporu za nepreskúmateľné v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalovaných ako strany sporu na spravodlivý proces a konanie zaťažili vadou v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p.

14. Pokiaľ ide o tvrdenie, že odvolací súd až na pojednávaní dňa 24. januára 2019 odôvodnil aplikáciu ustanovenia § 257 C. s. p. a to poukazom na rozsudok Okresného súdu Poprad zo 4. februára 2014 pod sp. zn. 17C/55/2009, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 28. apríla 2015 pod sp. zn. 19Co/93/2014, s rozhodnutiami ktorými sa žalovaní nemali možnosť oboznámiť, a tým im bolo upreté právo využiť prostriedok procesnej obrany, dovolací súd konštatuje dôvodnosť vznesenej námietky, nakoľko zo zápisnice Okresného súdu Bratislava V z pojednávania dňa 24. januára 2019 nevyplýva odôvodnenie aplikácie ustanovenia § 257 C. s. p. s poukazom na uvedené rozhodnutia. Na základe uvedeného teda možno konštatovať, že žalovanému 1/ a žalovanému 2/ nebol poskytnutý priestor na vyjadrenie sa k aplikácii ustanovenia § 257 C. s. p. Súd prvej inštancie zjavne pri ústnom odôvodňovaní vyhláseného rozsudku odôvodnil aplikáciu § 257 C. s. p. odkazom na citované rozhodnutie Okresného súdu Poprad v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove. Z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 168/2018 z 10. októbra 2018 vyplýva, že súd v

prípade použitia ustanovenia § 257 C. s. p. je povinný „vytvoriť procesný priestor“ umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu tohto ustanovenia.

15. Vzhľadom na to, že dovolatelia dôvodne namietali existenciu vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p., najvyšší súd zrušil žalovanými napadnutý rozsudok odvolacieho súdu vo výroku I., v časti, v ktorej potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie o nepriznaní náhrady trov konania (II. výrok), a v súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov odvolacieho konania (§ 449 ods. 1 C. s. p.).

15.1. Keďže dôvody, pre ktoré bol v časti zrušený rozsudok odvolacieho súdu, sa vzťahujú aj na rozsudok súdu prvej inštancie a v prípade zrušenia výlučne rozsudku odvolacieho súdu by bol odvolací súd povinný rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť, dovolací súd aj s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti a rýchlosti konania (čl. 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku) konštatuje, že nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu. Preto dovolací súd zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. (§ 449 ods. 2 C. s. p.) a vec v rozsahu zrušenia vrátil Okresnému súdu Bratislava V, ako súdu prvej inštancie, na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 450 C. s. p.).

16. V ďalšom konaní sú sudy nižšej inštancie (súd prvej inštancie a odvolací súd) viazané právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení (§ 455 C. s. p.).

17. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova aj o trovách pôvodného konania (prvoinštančného aj odvolacieho konania), ako aj o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.